

100 år med energi i Randers

Fjernvarmen fylder 75 år i Randers - men det er strømmens 100-års jubilæum, der løber med opmærksomheden og den store fest.

JUBILÆUM

*Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme*

I to år har Energi Randers forberedt en fest, der blandt andet omfatter en musicalforestilling, en udstilling på Kulturhistorisk Museum i Randers, et lysshow på skorstenen hos byens kraftvarmeværk og en børnefestival, som afholdes i Energi Randers' egne lokaler.

Det skulle med andre ord være en fest, der både kunne ses, høres og mærkes, når Energi Randers fejrer, at det i år er 100 år siden, den første strøm blev produceret på Randers Elværk. Det er tilmed 75 år, siden den første fjernvarme blev sendt ud i byens gader, men fjernvarmen må finde sig i at stå i skyggen fra strømmens fest.

- Jeg må tilstå, at vi ikke gør så meget ud af fjernvarmen i denne omgang – det er strømmen, der er i fokus med sin 100-års fødselsdag. Så er jeg til gengæld sikker på, at fjernvarmen får sin kæmpefest om 25 år, forklarer Energi Randers' direktør, Hans Høyrup.

Direktøren tøver dog ikke med at fremhæve de positive aspekter, fjernvarmen har ført med sig for Randers siden sit indtog i 1931.

- Fjernvarmen har betydet stor forandring for byens borgere. Ikke mindst miljømæssigt har fjernvarmen medført en fantastisk forbedring for folk i Randers, fastslår Hans Høyrup.

Stort spring frem i 70'erne

I Randers startede fjernvarmen som et

- Det er ikke så meget Energi Randers som selskab, vi fejrer, selvom vi dog holder en stor fest. Vi fejrer først og fremmest 100 år med el i vores by, siger Energi Randers' direktør, Hans Høyrup, om forsyningens store fest. Foto: Flemming Rasmussen.

resultat af et nedslidt fyringsanlæg på en skole. Det gav nemlig anledning til at overveje mulighederne, og resultatet blev, at der kunne leveres kraftvarme fra Randers Elværk. I denne indledende fase kom også byens hospital med, og siden hen gik det stærkt, ikke mindst i 70'erne.

- Fjernvarmen tog et kæmpe spring fremad i 70'erne i forbindelse med energikrisen, og i alle årene har den vist sig som en sikker og billig energiform for borgerne. I 90'erne gjorde vi et stort fremstød for fjernvarmen, blandt andet med en periode med gratis tilslutning, og det har ført til, at 97-98 procent af vores potentielle kunder i dag er tilsluttet fjernvarme, oplyser Hans Høyrup.

I dag leveres cirka 99 procent af byens fjernvarme som kraftvarme fra byens store kraftvarmeværk på havnen. Dette værk blev bygget i 1982 og er siden blevet levetidsforlænget, så det nu foreløbig kan køre videre til 2034.

- Så der skulle være sikret stabil og billig fjernvarme til randrusianerne mange år frem, vurderer direktøren.

Lys, kraft og varme

I år er det dog som nævnt strømmen, der fejres i Randers mere end fjernvarmen. Og mere end Energi Randers selv, for den sags skyld.

- Det er ikke så meget Energi Randers som selskab, vi fejrer, selvom vi dog holder en stor fest. Vi fejrer først og fremmest 100 år med el i

vores by. Strømmen er vel nok et af de største gennembrud i menneskeheden historie, og det synes vi, er værd at fejre, siger Hans Høyrup.

Festen strækker sig over hele år 2006, men med flest begivenheder koncentreret omkring Randers Ugen, der har været afholdt i midten af august. Energi Randers har i mange år været sponsor for ugen, der i år havde temaet "Lys, kraft og varme". Et slogan, der fint spiller sammen med både el og fjernvarme.

- Det var oprindeligt et slogan, der stod skrevet på det gamle Randers Elværk. Vi syntes, det rummede en masse god energi, og skabte positive tanker. Desuden spiller det fint sammen med musik og kultur i det hele taget, fortæller Hans Høyrup.

Helt præcis blev den første strøm produceret på Randers Elværk den 2. september 1906. Derfor er netop denne dag også gjort til noget særligt

i år. Den 1. og 2. september afholdes der således to forestillinger med "Musicals gennem 100 år" i Randers Hallen. Borgerne kan købe billet til begge forestillinger, men på jubilæumsdagen er alle nuværende og tidligere medarbejdere, nuværende og tidligere bestyrelsesmedlemmer samt andre med direkte tilknytning til Energi Randers inviteret.

Verdenspremiere

På jubilæumsdagen præsenteres også en verdenspremiere i form af et lysshow på kraftvarmeværkets skorsten.

Lysshowet er specielt, fordi alle kan gå ind på www.energiranders.dk og bestemme, hvordan skorstenen skal belyses. Via et specialudviklet computerprogram kan man således designe sit eget 15-minutters lysshow, og hver aften frem til 2. oktober vises nye lysshows på selve skorstenen. De kan dog også ses på nettet og på tv på Kanal 94 Østjylland.

- Det er et projekt, vi er meget stolte af, netop fordi det er første gang, noget i den stil er udviklet. Vi håber, det kan give borgerne en god oplevelse, siger Hans Høyrup.

Selvom musicalforestillingen, Randers Ugen og lysshowet muligvis løber med en stor del af opmærksomheden, så er det et helt andet tiltag, Hans Høyrup fremhæver som det vigtigste.

- Jubilæumsbogen. Det er vigtigt, at få skrevet sin historie ned, så man ikke glemmer sin fortid. Sådan et jubilæum er en oplagt anledning til det, så en jubilæumsbog vidste vi allerede fra starten, at vi ville have med, fortæller Hans Høyrup.

fr@danskfjernvarme.dk